

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 021 289/98-2204
Signatura: bb3fs201

Oblastní pracoviště č.02
Okresní pracoviště Kladno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/zařízení:	Střední odborná škola, Cyrila Boudy 2954, 272 01 Kladno
IZO:	000 069 019
Identifikátor ředitelství:	600 006 964
Ředitelka školy:	Ing. Eva Šimáčková
Zřizovatel:	MŠMT ČR
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Kladno
Termín inspekce:	1. 12. - 3. 12. 1998
Inspektoři:	Mgr. Viktor Müller Mgr. Jana Minaříková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Povinná dokumentace školy, učební plány, učební osnovy, rozvrh hodin, řady pracoven, inventární seznamy, místní seznamy, tématické plány učiva, povinné práce žáků, výsledky školy v sondě Maturant, výroční zpráva školy za školní rok 1997/98

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti

Škola je umístěna ve vlastní budově. Má k dispozici 23 klasických tříd s kapacitou od 18 do 30 žakovských míst. Třídy s malou kapacitou jsou využívány pro dělené hodiny na výuku jazyků a některých odborných předmětů. Všechny třídy jsou vybavené buď zánovním či ve většině případů novým žakovským nábytkem, který je řádně udržovaný a v dobrém technickém stavu. Dále probíhá výuka v odborných učebnách, kterých je ve škole celkem 7 a jsou velmi dobře vybavené. Dvě rýsovný mají celkem 29 vybavených pracovních míst, dvě pisárny s celkem 34 místy jsou nově zařízené a žáci mohou na každém pracovišti používat elektrické psací stroje a navíc je sem přesunuto 8 osobních počítačů, které byly vyřazeny z počítačových učeben, zde však jsou ještě maximálně funkční. Nově a velmi kvalitně jsou vybavené dvě učebny výpočetní techniky s celkem 34 pracovními místy, které umožňují žákům pracovat na počítačích individuálně. Dobře je vybavena chemická

laboratoř, zřízená a vybavená v době původního zaměření školy. V současné době je využívána jako odborná pracovna i pro jiné přírodovědné předměty. Technický stav učeben je nyní nově zlepšován instalováním žaluzií do oken a pokládáním nových podlahových krytin.

Počet žákovských míst je pro stávající množství studujících žáků více než dostatečné a jejich vybavenost, stejně tak jako zařízení odborných učeben vytváří velmi dobré podmínky pro realizaci výchovně-vzdělávacího programu.

Šatny jsou umístěny v suterénních prostorách a většina tříd má pro tyto účely vlastní uzavíratelnou místnost. Pouze žáci z několika tříd, pro které není k dispozici místnost, mají své věci uložené v kovových uzamykatelných skříňkách, rozmístěných po chodbách u šaten. Sociální zařízení jsou ve všech patrech školy a jejich počet byl posouzen a schválen OHS.

Ostatní prostory (WC, chodby, šatny) jsou ve škole v dostatečném počtu a prostorově vyhovují svému účelu.

Vlastní tělocvičnu škola nemá. Pro výuku tělesné výchovy se pronajímá zařízení umístěné v sousední budově domova mládeže. Tělocvičné nářadí je v majetku školy a je dobře udržované. Hřiště pro provozování sportovní činnosti má škola vlastní. V rozvrhovém obsazení hodin tělesné výchovy nemá škola zásadní problémy. V případě nutnosti slouží k výuce gymnastiky i školní aula, která se využívá k slavnostním akcím. Její existence je pro prezentaci a potřeby školy přínosná.

Podmínky pro výuku tělesné výchovy jsou ve škole velmi dobré.

Pro potřeby vyučujících slouží celkem 13 kabinetů, které jsou vhodně prostorově řešeny a dobře vybaveny. Vyučující mají nadstandardní podmínky pro svou práci i relaxaci. V kabinetech je umístěno pro potřeby vyučujících 5 osobních počítačů.

Škola je vybavena značným množstvím učebních pomůcek, především pro výuku odborných předmětů. S ohledem na změnu studijní nabídky je řada z nich v současné době neupotřebitelná a ve škole se pouze skladuje. Některé pomůcky jsou již zastaralé morálně i technicky a škola provádí jejich postupnou inovaci. Audiovizuální techniky je dostatečné množství, některé přístroje jsou však již zastaralé. Vedení školy v minulém roce věnovalo prostředky především na vybavení školy novou výpočetní technikou, na obnovu učebních pomůcek se teprve připravuje.

Pro výuku současných studijních oborů má škola dostatečné technické zázemí.

Fond učebnic je vytvořen, počet výtisků je dostatečný, průběžně je dle finančních možností školy prováděna jeho obměna.

Materiálně-technické podmínky školy jsou hodnoceny jako nadprůměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Poučení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví žáků bylo provedeno na začátku školního roku a je dokladováno zápisy v třídních knihách. Rozvrh hodin a přestávek je v souladu s platnými předpisy, respektuje psychohygienické potřeby žáků a pedagogických pracovníků.

Dozory vykonávají učitelé podle rozpisů, které jsou zveřejněny na chodbách školy. Vybavení pracovních míst žáků i učitelů odpovídá běžnému standardu a postupně se vylepšuje. Světelné i tepelné podmínky jsou vyhovující, ve všech prostorách školy se udržuje čistota a pořádek.

Pitný režim je v budově školy zajišťován nápojovým automatem a provozem nově zřízeného bufetu v suterénu školy. Kvalitní stravování umožňuje žákům i pracovníkům školní jídelna. Kapacita a úroveň sociálních zařízení a šaten pro žáky je pro stávající provoz školy vyhovující.

Celkově lze psychohygienické podmínky hodnotit jako nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

V letošním školním roce je zaměstnáno ve škole celkem 39 pedagogických pracovníků. 26 učitelů (tj. 66,7 %) má odpovídající pedagogickou i odbornou způsobilost, která je v souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. 13 vyučujících tyto předpoklady nesplňuje.

Z celkového počtu 721 hodin, které se týdně ve škole vyučují, je 454 hodin (63 %), odučeno pracovníky s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Ostatních 267 vyučovacích hodin (37 %) vyučují pracovníci bez odborné nebo pedagogické způsobilosti. Podle předmětů je největší počet hodin, odučených pracovníky, kteří nesplňují kvalifikaci podle výše uvedené vyhlášky v jazyce anglickém, výpočetní technice a konstrukčních cvičeních. V ostatních předmětech probíhá výuka bez odborné nebo pedagogické způsobilosti jen v několika hodinách. Vedení školy může stávající situaci zlepšit vhodnou motivací vyučujících k doplnění kvalifikace.

Odborná a pedagogická způsobilost u většiny vyučujících odpovídá předpokladům, které jsou dány obecně platnými právními předpisy. U zbývajících chybí většinou pedagogická způsobilost, v několika případech i odborná způsobilost (pracovník nemá vysokoškolské vzdělání).

Personální podmínky školy lze hodnotit jako průměrné.

4 Plnění učebních osnov

Ve sledovaných předmětech nebylo zjištěno neplnění učebních osnov.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Během orientační inspekce bylo provedeno 20 hospitací (matematika, cizí jazyky, odborné předměty technické).

Všeobecně-vzdělávací předměty

Anglický jazyk

Předmět byl hospitován v šesti vyučovacích hodinách u čtyřech vyučujících. Pouze jedna vyučující je pro předmět odborně a pedagogicky způsobilá. Sledovaná hodina kvalifikované učitelky měla promyšlenou stavbu, s logickým sledem jednotlivých činností. Výuka měla svižné pracovní tempo a cizojazyčnou atmosféru. Žáci s učitelkou spolupracovali a prokázali velmi dobré znalosti. Téma hodiny bylo zaměřeno na reálie, nebyly však využity pomůcky a názorný materiál, který má škola k dispozici.

Velmi pěkný kontakt se žáky a tvůrčí atmosféra byla zjištěna u mladé učitelky ve třídě O2A.

V ostatních hodinách byla zjištěna nepromyšlená organizace výuky bez jasného stanovení cíle a obsahu. Převažovala frontální práce, některé činnosti byly zdlouhavé a bez efektu, žáci pasivně přijímali informace bez účinného ohlasu. Chyběly též aktivizující formy práce a využití vizuálních nebo audiovizuálních pomůcek, které škola pro výuku předmětu má.

Ve všech ročnících mají žáci zajištěny vhodné moderní učebnice s pracovními sešity, škola má k dispozici audionahrávky, videonahrávky, časopisy, slovníky a další funkční materiál k výuce jazyků.

Celkově je výuka předmětu hodnocena jako průměrná.

Německý jazyk

Sledovány byly tři vyučovací hodiny u dvou vyučujících, z nichž jedna nesplňuje podmínky odborné způsobilosti pro tento předmět.

Příkladná kvalita výuky byla zjištěna u vyučující ve třídě 02A. Sledovaná hodina byla precizně připravená, učitelka uplatňovala ve výuce promyšlené metodické a didaktické postupy. Hodina měla spád, žáci pracovali tvořivým způsobem, výborně s vyučující spolupracovali, prokázali zažité návyky a dovednosti. Hodina byla vedena v němčině s efektivním využitím funkčních názorných pomůcek a audionahrávky. Ve vyučovací hodině byla evidentně patrná profesionální a odborná fundovanost vyučující a i seriózní přístup k žákům s respektováním jejich osobnosti.

Další dvě sledované hodiny u začínající kvalifikované učitelky měly spíše podprůměrnou úroveň. I přes její snahu byl průběh hodin nevýrazný a neměl požadovanou kvalitu. Těžiště výuky bylo zaměřeno pouze na procvičování gramatických struktur, činnost byla jednotvárná, chyběly aktivizující metody k účinnému rozvíjení řečových dovedností. Negativně též působilo střídání jazyků, hodiny postrádaly cizojazyčnou atmosféru. Vědomosti žáků jsou na nízké úrovni.

Pro výuku předmětu žáci používají dobře zvolené moderní učebnice s žákovskými pracovními sešity.

Celkově je výuka předmětu hodnocena jako průměrná.

Matematika

Předmět vyučují učitelé s odpovídající odbornou i pedagogickou způsobilostí, pouze v jednom případě absolvoval vyučující studium na vědecké větvi MFF a chybí mu příslušná pedagogická způsobilost. U některých hodin chybělo na začátku hodiny jasné stanovení cíle vyučovací jednotky a v podstatě ve všech sledovaných hodinách chyběla závěrečná část hodiny se zopakováním probrané látky. Rozpis témat do jednotlivých ročníků a rozvržení učiva bylo vypracováno předmětovou komisí a v plnění učebních dokumentů nebyly shledány nedostatky. Výuka probíhala v souladu s tematicko-časovými plány učiva.

Kladně lze hodnotit atmosféru ve sledovaných hodinách, která byla uvolněná, pracovní a žáci s vyučujícím komunikovali bez problémů. Výklad nové látky, tempo a obsah byly pro žáky přijatelné. Pokusy o aktivaci třídy ze strany vyučujících byly patrné, nebyly však důsledné, a proto i ne vždy úspěšné, i když v některých hodinách byla aktivita třídy, díky důslednějšímu přístupu vyučujícího výraznější. Nicméně tradiční pojetí výuky je v předmětu převládající. V některých hodinách se nedbalo na mluvený projev, žáci svou práci u tabule nekomentovali, pokud jejich reakce byla pomalejší, vyučující odpověděl za ně. V průběhu hospitací nebyl ze strany žáků zaznamenán pokus o vlastní názor a přístup

k probíranému problému. Prokázané znalosti žáků byly hodnoceny jako průměrné až v některých případech slabší, než by odpovídalo typu školy.

Pozitivní byla snaha vyučujících hodnotit práci žáků i v lavicích, aby bylo dostatek známek jako podklad ke klasifikaci. Zápisy v sešitech byly stručné, odpovídající. Práce s učebnicí nebyla v navštívených hodinách zaznamenána, teoretickou látku vyučující diktoval a žáci si ji zapisovali do sešitů. V některých hodinách nebyla věnována dostatečná péče jazykovému projevu a to jak u vyučujícího, tak i u žáků.

Předložené písemné práce žáků, předepsané učebními osnovami, byly řádně opraveny, podle zápisů v třídních knihách byl proveden se žáky i jejich rozbor. Zpracovaná analýza a rozbor chyb nebyly vyučujícími předloženy.

Výuka v předmětu je hodnocena jako průměrná.

Odborné technické předměty

Pozemní stavitelství

Navštívená hodina měla jasně určený a žákům sdělený cíl. Při výkladu nové látky se vyžadovala spolupráce se žáky, využívalo se učebnice a žáci měli navíc k dispozici odborný textový materiál - katalog, se kterým v hodině pracovali. Výklad byl přiměřený jak tempově, tak i obsahově. Žáci měli prostor pro vyjádření svých názorů a vědomostí, v práci byl výrazně využit i regionální pohled (místní podniky). Zápisy do sešitů byly stručné a odpovídající (jen základní poznámky). V průběhu zkoušení na začátku hodiny byl zbytek třídy zaměstnán.

Učební osnovy předmětu jsou podle zápisů v třídní knize dodržovány.

Celkově lze výuku ve sledované hodině hodnotit jako průměrnou.

Výpočetní technika

Hodina probíhala v odborné pracovní výpočetní technice, která je velmi dobře vybavena. Nová látka byla žákům demonstrována promítáním na projektoru spojeném s počítačem, takže výklad byl pro všechny žáky dobře sledovatelný. Vyučující pak individuálně v lavicích kontroloval pochopení a užití nové látky na jednotlivých PC u každého žáka. Komunikace mezi vyučujícím a žáky byla uvolněná, bez problémů a zaměřená k vyučované látce. Odborný zápal vyučujícího pro předmět se přenášel i na žáky. Pozornost a spolupráce žáků s učitelem byla vynikající, prokázané znalosti práce na PC byly dobré. Přístup vyučujícího k žákům byl přátelský, atmosféra ve třídě uvolněná a pracovní. Velmi vysoko lze hodnotit využití času v hodině a výborné pracovní podmínky, takže efektivita hodiny byla vysoká. Negativně je nutno hodnotit nedostatek péče, věnované čistotě jazykového projevu žáků i učitele.

Výuka ve sledované hodině je hodnocena jako nadprůměrná.

Deskriptivní geometrie

V hodině byl patrný zájem žáků o předmět a kladně lze hodnotit to, že na výuku jsou žáci rozděleni do skupin, a vyučující tak má dostatek času na individuální práci s jednotlivými žáky. Při výkladu byly použity pomůcky, práce na tabuli byla pečlivá, komentovaná a pro žáky v přijatelném tempu. Žáci pracovali v dostatečné míře samostatně v lavicích, vyučující jim věnovala individuální péči a v průběhu hodiny několikrát práci každého žáka zkontrolovala. Atmosféra ve třídě byla klidná, velmi pracovní s maximálním

využitím času, vzájemná komunikace mezi vyučující a žáky byla bez viditelných problémů, prostor pro dotazy případně vyjádření vlastního názoru žáci měli a využívali ho. Předvedené znalosti byly na dobré úrovni. Negativně se hodnotí používání nespisovných výrazů v jazykovém projevu.

Výuku v hodině lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Celkově lze kvalitu vyučování na podkladě zjištění z hospitovaných hodin a předložených žákovských prací hodnotit jako průměrnou.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Hodnocení školy z hlediska výsledků vyučování vychází z přímého pozorování inspektorů při hospitačních vstupech, z rozboru žákovské dokumentace, ze zapojení škol do soutěží a z úspěšnosti v přijímání žáků do škol vyššího typu.

Prospěchové výsledky - hodnocení za poslední dva školní roky:

školní rok	celkem žáků	prospělo	%	prospělo s vyzn.	%	neprospělo	%	neklasifik.	%
1996-7	494	422	85,4	28	5,7	21	4,3	23	4,6
1997-8	445	381	85,6	43	9,7	9	2,0	12	2,7

Přehled výsledků maturitních ročníků - srovnání: školní rok 1996-97 a 1997-98

školní rok	počet žáků 4. ročníků	neprospěli neklasifikováni	maturity		
			prospěli	neprospěli	vyznamenání
1996-97	155	21	96	9	29
1997-98	144	3	108	1	32

Přijetí žáci na vysokou školu nebo vyšší odbornou školu

Úplně přesná čísla nelze dle sdělení ředitelky školy uvést. Z celkového počtu 80 zájemců o další studium na VŠ a VOŠ bylo přijato cca 10 (VŠ) a 41 (VOŠ).

Úroveň vědomostí v hospitovaných hodinách byla zjištěna převážně průměrná, projev žáků bezprostředně ovlivňovala kvalita pedagogů. V Sondě Maturant dosáhli žáci většinou podprůměrných výsledků ve srovnání s celostátním průměrem. Průměrných výsledků dosáhli žáci v matematice pro nematuranty a v testu všeobecných znalostí. Jiné srovnávací testy pro analýzu úrovně znalostí škola zatím neprováděla, pro letošní školní rok má ředitelka připraveny vlastní srovnávací testy.

Dílčí úspěchy vzdělávacího procesu jsou zřejmé z účasti a dobrého umístění některých žáků v soutěžích a olympiádách (olympiáda ČJ - 5. a 7. místo okresní kolo; literární soutěž pro začínající autory - 1 žákyně 3. místo; účast v okresní soutěži angličtiny; středoškolská odborná činnost - 1 žákyně získala bodovací umístění v celostátní přehlídce prací SOŠ; výrazné úspěchy žáků ve sportovních soutěžích - družstvo hochů v hokejbalu získalo ve

finálovém turnaji o přeborníka republiky 1. místo). Osm dívek obchodní akademie vykonalo státní zkoušku v psaní na stroji.

7 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti, utváření všeobecné kulturnosti, osobnostních kompetencí, hodnotových orientací a postojů

Jedním z koncepčních záměrů a úkolů školy je úspěšné ovlivňování hodnotové orientace dětí. Škola klade důraz na školní výchovu, řídí se kvalitním školním řádem, který vytváří podmínky pro dobrý vztah mezi pedagogy, dalšími pracovníky školy a žáky.

Školní řád uvádí práva žáků a umožňuje jejich spoluúčast na ovlivňování školy (kapitola „Styk žáků s ředitelstvem školy a ostatními pracovníky“). Beseda se studenty ukázala, že žáci zaznamenávají větší možnost partnerského dialogu s některými pedagogy a že se vedení školy snaží formovat osobnost dětí kvalitními aktivitami v oblasti kulturní i sportovní. Velmi kladně hodnotí žáci program studentského klubu a výtvarného studia, které zahájilo svoji činnost v září 1998. Akce klubu a výtvarného studia jsou hodnotné a žáci o nich mluvili s nadšením. Oceňují vyučující, kteří se podílejí jak na rozvíjení jejich znalostí, tak i na formování jejich osobnosti. Uvítali by více příležitostí k diskusi s širším plémem pedagogů.

Z hlediska výsledků vyučování a osobnostního rozvoje žáků lze školu hodnotit spíše nadprůměrně.

ZÁVĚRY

Škola má pro výchovně-vzdělávací práci výborné prostorové a materiálně-technické podmínky. Personální složení z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti lze označit jako průměrné.

Sestavení rozvrhu hodin a organizace přestávek odpovídá obecně platnému právnímu předpisu. V době inspekce byly prostory školy uklizeny a působily dobrým estetickým dojmem.

Ve vlastní výchovně-vzdělávací práci byly shledány rezervy především v absenci efektivních středoškolských metod a forem práce, které by vedly ke kvalitnějším výsledkům žáků v učení.

K formování osobnosti žáků významně přispívají aktivity v oblasti volného času, které organizuje Rada pro zájmovou a mimoškolní činnost (SOČ, Studentský klub, výtvarné studio, zájmové kroužky sportovní a ostatní).

Inspekcí nebylo zjištěno porušování obecně platných právních předpisů ani neplnění učebních osnov.

Podmínky a průběh výchovně-vzdělávací činnosti jsou celkově hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

Doporučení inspekce k další činnosti školy:

- zaměřit se na zvýšení odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Mgr. Viktor Müller v.r

členka týmu Mgr. Jana Minaříková v.r.

V Benešově dne 22. 12. 1998

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzala dne 11. ledna 1999

razítko

Podpis ředitelky školy Mgr. Eva Šimáčková v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Zřizovatel:	15. ledna 1999	021 14/99-2204
Školský úřad:	15. ledna 1999	021 15/99-2204

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
---	---	---